Uitspraak Geschillencommissie Kifid nr. 2023-0471

(mr. F.H.E. Boerma, voorzitter en mr. K. van Oort, secretaris)

Datum uitspraak	20 juni 2023
Klacht van	De consument
Tegen	Coöperatieve Rabobank U.A., gevestigd te Utrecht, verder te noemen de bank
Aard uitspraak	Niet-bindend advies
Uitkomst	Vordering afgewezen

Samenvatting

Boilerroomfraude. De consument is slachtoffer geworden van oplichting, doordat hij meerdere bedragen heeft overgemaakt naar een "beleggingsonderneming" die achteraf frauduleus bleek te zijn. De consument stelt dat de bank haar zorgplicht heeft geschonden en dat zij had moeten waarschuwen voor deze beleggingsinstelling. De commissie is in lijn met eerdere uitspraken van oordeel dat de bank uitsluitend is opgetreden als betaaldienst-verlener en niet verplicht was om de betaalopdracht nader te onderzoeken of de begunstigde achter het rekeningnummer te controleren. De vordering wordt afgewezen.

1. Procedure

1.1 De behandelend commissie, verder te noemen de commissie, beslist op basis van het reglement en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat om: 1) het klachtformulier van de consument; 2) de aanvullende stukken van de consument; 3) het verweerschrift van de bank.

1.2 De commissie is van oordeel dat het niet nodig is de zaak mondeling te behandelen. De zaak wordt daarom op grond van de stukken beslist.

1.3 De consument heeft gekozen voor een niet-bindend advies. Dit betekent dat partijen elkaar niet aan de uitspraak kunnen houden.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

2.1 De consument houdt een betaalrekening aan bij de bank.

2.2 De consument heeft bedragen overgemaakt naar een derde, met de bedoeling om dit geld voor hem te beleggen.

2.3 Op 7 oktober 2022 neemt de consument contact op met de bank, omdat is gebleken dat de consument slachtoffer is geworden van fraude en voornoemd bedrag niet daadwerkelijk namens hem zijn belegd.

De klacht en vordering

2.4 De consument vordert betaling van een bedrag van € 2.973,-, te vermeerderen met de wettelijke rente.

2.5 De consument legt hieraan het volgende ten grondslag. De consument heeft op 10 december 2021, 14 december 2021 en 25 februari 2022 een totaalbedrag van € 2.973,- overgemaakt met de bedoeling om dit te beleggen. De consument blijkt nu te zijn opgelicht en hij is van mening dat de bank niet heeft voldaan aan haar zorgplicht. Zij had zich ervan dienen te vergewissen of de consument wel de risico's van de gedane investeringen en of hij de risico's daarvan overzag en aanvaardde. De bank heeft nagelaten de consument te waarschuwen voor het beleggingsproduct, waardoor zij schadeplichtig is jegens de consument.

Het verweer

2.6 De bank heeft verweer gevoerd tegen de stellingen van de consument. Voor zover relevant zal de commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

3. De beoordeling

3.1 De commissie dient te beoordelen of de bank haar zorgplicht ten opzichte van de consument heeft geschonden en daarom de schade moet vergoeden die de consument stelt te hebben geleden. In lijn met eerdere uitspraken oordeelt de commissie dat dit niet het geval is.[1] Daartoe is het volgende van belang.

Kennelijk ongegrond

3.2 De bank voert als meest verstrekkende verweer aan dat de klacht kennelijk ongegrond moet worden verklaard, omdat op basis van wetgeving en eerdere uitspraken onmiddellijk duidelijk is dat de klacht geen kans van slagen heeft. Dit verweer slaagt niet. De commissie heeft de klacht reeds in behandeling genomen en ziet geen aanleiding daarop terug te komen.

[1] Zie onder meer geschillencommissie Kifid nrs.: 2023-0267, 2022-0312, 2022-0235, 2022-0178, 2022-0148, 2021-0957, 2021-0784, 2021-0684, 2020-150, 2020-086, 2020-407, 2019-883, 2019-882, 2019-531, te vinden op www.kifid.nl.

Monitoringsplicht

3.3 De consument heeft niet betwist dat de betalingen met zijn instemming zijn verricht. Hij heeft deze transacties bevoegd en welbewust geïnitieerd en geautoriseerd. De bank heeft jegens de consument slechts opgetreden als betaaldienstverlener, ter uitvoering van een betalingstransactie waarvoor de rekeninghouder opdracht heeft gegeven. Als betaaldienstverlener is de bank op grond van artikel 7:533 lid 4 van het Burgerlijk Wetboek (BW) gehouden gehoor te geven aan opgegeven betaalopdrachten als aan de daaraan gestelde voorwaarden is voldaan. Overboekingen verricht door de persoon die bevoegd is over het betaalinstrument te beschikken vallen in beginsel binnen diens eigen verantwoordelijkheid.[2] Uitgangspunt daarbij is dat de bank geen verwijt treft als zij betalingstransacties zonder nadere monitoring uitvoert.

3.4 Van de bank mag wel worden verwacht dat zij zich redelijkerwijs inspant om fraude en misbruik van het betalingsverkeer te voorkomen.[3] Een dergelijke verplichting kan echter pas worden aangenomen als voor de bank gegronde redenen aanwezig zijn om te twijfelen aan de betaalopdracht. Die verplichting wordt niet lichtvaardig aangenomen. Een algemene monitoringsverplichting zou immers het proces van geautomatiseerde gegevensverwerking en het maatschappelijk belang dat daarmee gediend is, kunnen schaden.[4] Wel kan van de bank worden verwacht dat zij tot onderzoek overgaat als zij op de hoogte is van ongebruikelijk betalingsverkeer en het daaraan verbonden gevaar. Bepalend hiervoor is datgene waar de bank zich daadwerkelijk van bewust was.[5]

3.5 In deze zaak is niet gebleken dat de bank ten tijde van de verrichte betalingsopdrachten op de hoogte was of had moeten zijn dat de betalingsopdrachten werden uitgevoerd ten behoeve van een mogelijk onbetrouwbare partij. De bank is niet verplicht de persoon of maatschappij achter het rekeningnummer te controleren en uit niets blijkt dat de bank op het moment van het uitvoeren van de transacties wist of had moeten weten dat sprake was van een onbetrouwbare partij.[6] Niet gebleken is dat de bank kennis had van omstandigheden die een risico voor de consument meebrachten of dat de bank ervan op de hoogte was dat de consument geld overmaakte naar een (achteraf gebleken) onbetrouwbare partij. Het voorgaande zou anders kunnen zijn als de bank in dit verband de rol van beleggingsdienstverlener vervulde, maar daarvan is in dit geval geen sprake.

---

[2] Zie Gerechtshof Den Bosch 2 augustus 2016, ECLI:NL:GHSHE:2016:3435, onder 3.14.
[3] Zie Geschillencommissie Kifid nr. 2016-602 onder 4.8.
[4] Zie ook Geschillencommissie Kifid nr. 2019-759 onder 4.3.
[5] Zie Hoge Raad 27 november 2015, ECLI:NL:HR:2015:3399.
[6] Zie Rechtbank Amsterdam 18 november 2015, ECLI:NL:RBAMS:2015:9493, en Rechtbank Amsterdam 13 juli 2018, ECLI:RBAMS:2018:4656.

3.6 De zorgplicht waar de consument naar verwijst is hier niet van toepassing, omdat de consument de beleggingsdiensten niet van de bank heeft afgenomen en er ook geen sprake is van een adviesrelatie tussen de consument en de bank. Er bestond voor de bank dus ook op die grond geen verplichting om de consument voor de risico's van de beleggingstransacties te waarschuwen. Daarbij komt ook dat uit niets blijkt dat de bank ervan op de hoogte was dat de door de consument uitgevoerde transacties zagen op een beleggingsproduct.

Conclusie

3.7 Gezien het voorgaande kon in dit geval van de bank dan ook niet worden verwacht dat zij de overboekingen blokkeerde of de consument daarvoor waarschuwde. Eerst en vooral omdat, zoals hiervoor reeds is overwogen, een algemene monitorings-verplichting niet snel wordt aangenomen. Dit betekent dat de vordering wordt afgewezen.

4. De beslissing

De commissie wijst de vordering af.

Deze uitspraak is niet-bindend. Tegen deze uitspraak staat geen beroep open bij de Commissie van Beroep Kifid. U kunt de zaak nog wel aan de rechter voorleggen.

Binnen 2 weken na verzending van de uitspraak kunt u schriftelijk verzoeken een overduidelijke vergissing in de uitspraak zoals een schrijffout, een verkeerde naam/datum of een rekenfout te herstellen. De beslissing in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Ook kunt u binnen 2 weken na verzending van de uitspraak schriftelijk verzoeken de uitspraak aan te vullen als u vindt dat niet op alle onderdelen van uw vordering is beslist. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de Geschillencommissie Kifid niet op al uw argumenten is ingegaan. Meer informatie hierover staat onder vraag 58 en 59 van het Reglement Geschillencommissie Kifid – vanaf 1 april 2022, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.

Contactgegevens Klachteninstituut Financiële Dienstverlening

Telefoonnummer: 070 - 333 8 999
Website: www.kifid.nl